

Aan
de gemeenteraad

Datum 10 november 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0152693
Betreft Vaststellen Grondstoffenbeleid gemeente Dordrecht 2021-2030

Vergadering van

Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Duurzaam en Innovatief Dordrecht
Pijler Fysieke Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Wegen, Verlichting & Schone Stad
Auteur: Pieter Fokkens
E-mail: jp.fokkens@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de beleidsnotitie "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" vast te stellen, inclusief de daarin opgenomen uitgangspunten:

1. verbeteren van de service op herbruikbare afvalstoffen (grondstoffen);
2. versoberen van de dienstverlening op restafval;
3. invoeren van maatwerk voor doelgroepen (ouderen, beperkte mobiliteit, etc.);
4. waar mogelijk keuzevrijheden voor inwoners;
5. invoeren van tariefdifferentiatie en -prikkel;

de volgende servicemaatregelen uit fase 1 vanaf dan wel in de loop van 2021 te treffen:

1. het verhogen van de inzamelfrequentie voor PBD naar iedere week voor 40.000 aansluitingen;
2. het uitdelen van een minicontainer voor PBD die elke twee weken wordt geleegd voor 11.000 aansluitingen;
3. het verlagen van de inzamelfrequentie voor restafval naar eens in de vier weken;
4. het verhogen van de inzamelfrequentie van bioafval (GFT) naar eenmaal per week in de warmste periode vanaf juni tot en met augustus;
5. het invoeren van een tarief voor het laten ophalen van grof restafval;
6. het tarief voor het ophalen van grof vuil vanaf 2021 vast te stellen op € 20,- inclusief btw per afspraak;

de lopende inzamelproeven tot de implementatie van de voornoemde servicemaatregelen te continueren;

de volgende financiële maatregel met ingang van 2022 te treffen, tot het moment waarop dit tarief wordt ingevoerd:

1. differentiëren van het afvalstoffenheffing tarief voor éénpersoons en meerpersoons huishoudens;
2. het tarief voor éénpersoons huishoudens 5% lager stellen dan het tarief voor meerpersoons huishoudens;

het in de startnotitie grondstoffenbeleid vastgestelde uitgangspunt 'de vervuiler betaalt' te betrekken bij de discussie in 2021 over het lokale lastenbeleid;

het voorgestelde proces voor implementatie van het "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" en de bijbehorende fasering vast te stellen:

1. fase 1: 2021-2025: Invoeren van serviceprijken om het aanbieden van restafval te verminderen en het aanbieden van gescheiden herbruikbare grondstoffen te verbeteren;
2. evaluatie 2023: Evaluatie van de resultaten van de maatregelen van fase 1 op het gebied van de doelstellingen, alsmede de ontwikkeling van de afvalstoffenheffing;
3. fase 2 2023-2024: Opstellen en ter goedkeuring aanbieden van het implementatieplan voor de invoering van een tariefprikkel op restafval;
4. voorbereidings- en testfase: 2024-2025: Technische implementatie van de tariefprikkel en uitvoering testen samen met de inwoners van Dordrecht;
5. fase 2: 2026: Invoering van een tariefprikkel op restafval;

indien niet wordt ingestemd met beslispunten 2.5 en 2.6, dus geen tarief voor ophalen van grofvuil wordt ingevoerd, de tarieven voor de afvalstoffenheffing extra te verhogen met 1,5 % vanaf 2021, en overeenkomstig de Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2021, eerste wijziging vast te stellen;

indien niet wordt ingestemd met beslispunt 2.3, dus de inzamelfrequentie voor restafval niet wordt verlaagd, de tarieven voor de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht extra te verhogen met 5,1% vanaf 2021, en overeenkomstig de Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2021, eerste wijziging en de Verordening op de heffing en invordering van reinigingsrecht 2021, eerste wijziging vast te stellen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college bereidt besluitvorming door de raad voor. De raad wordt voorgesteld het grondstoffenbeleidsplan vast stellen, waarin de uitgangspunten en de inhoudelijke en procesmatige kaders zijn vastgelegd voor het grondstoffenbeleid.

Verbonden partij met betrekking tot de uitvoering is N.V. HVC.

Wat is het doel?

Vaststellen van het grondstoffenbeleid 2021-2030 en implementatie van de voorgestelde maatregelen.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

1. Door het "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" vast te stellen wordt de koers van de afvalinzameling voor dit decennium bepaald, met als doel de hoeveelheid ongescheiden restafval te verlagen van 247 kilo per inwoner per jaar (2019) naar 30 kilo per inwoner per jaar in 2030.

Milieu: De landelijke VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstelling is om maximaal 30 kilo ongescheiden restafval per inwoner per jaar aan te bieden in 2025. De gemeente Dordrecht zit daar met 247 kilo per inwoner per jaar nog ver vanaf. Er is een trendbreuk nodig om deze doelstelling te behalen.

Financieel: Deze trendbreuk is niet alleen belangrijk om de milieudoelstellingen te behalen, maar heeft ook een financiële noodzaak. Het huidige tekort op de afvalstoffenheffing bedraagt € 760.000,-. Dit tekort loopt bij gelijkblijvend beleid in de komende jaren verder op door de verbrandingsbelasting voor restafval, de naar verwachting stijgende marktprijzen voor restafval en

het mogelijk verder teruglopen van vergoedingen uit het Afvalfonds. Door het nemen van maatregelen die zorgen voor betere afvalscheiding beperken we deze kostenstijging voor de toekomst.

Organisatie: De rekenkamer heeft in 2019 in Dordrecht een onderzoek uitgevoerd naar het afvalbeheer in Dordrecht onder de naam "Wat er opvalt aan afval". De aanbeveling is om te zorgen voor een ambitieuze en integrale insteek voor het nieuwe grondstoffenbeleidsplan; bijgevoegd plan heeft deze insteek en kan er voor zorgen dat Dordrecht aan de landelijke doelstelling gaat voldoen. Met de afvalproeven en de ervaringen van de inwoners is een basis gelegd voor het voorliggende grondstoffenplan. De resultaten en de leermomenten zijn vertaald in een blauwdruk waarbij rekening is gehouden met het karakter van de verschillende wijken en woningtypen én er voorzien wordt in maatwerk is voor de diverse doelgroepen. Waar mogelijk wordt aan inwoners keuzevrijheid gegeven om te kiezen voor de optie die het best past bij de persoon.

2. Op basis van de milieudoelstelling en de financiële taakstelling stellen wij voor om de volgende maatregelen in te voeren vanaf 2021:

- Wekelijks inzamelen van plastic in kunststof zakken bij 40.000 aansluitingen, gecombineerd met het tweewekelijks inzamelen van PBD minicontainers bij 11.000 aansluitingen in wijken met ruim opgezette tuinen.
- Verhogen van de inzamelfrequentie van bioafval (GFT) naar eenmaal per week in de warmste periode.
- Daarbij verlagen van de inzamelfrequentie van restafval naar eens per 4 weken voor alle aansluitingen met een minicontainer voor restafval.
- Laten ophalen van ongescheiden grof restafval aan huis tegen betaling van € 20,- per keer.

Deze combinatie vervult het beste de behoeften van de gemeente Dordrecht op de beleidsdriehoek service/kosten/milieurendement. Het scenario combineert een goed milieurendement met prima service en een substantiële kostenbesparing. Bovendien wordt de inzamelservice voor plastic verhoogd voor alle inwoners die aan bronscheiding doen, zowel in de hoogbouw als in de laagbouw. Bij de laagbouw wijken met grote tuinen wordt er tweewekelijks ingezameld door middel van minicontainers. In alle andere wijken gaat de service omhoog doordat we vaker komen inzamelen. De ingezamelde hoeveelheid PBD is van goede kwaliteit en kan goed gebruikt worden voor recycling. Bovendien is dit ook het scenario dat het meest flexibel is voor aanpassingen in de toekomst, omdat er slechts beperkt investeringen nodig zijn. Een deel van deze investeringen is al gedaan als gevolg van de proeven. Het invoeren van een tarief op de inzameling aan huis van grof ongescheiden afval levert ook een prikkel op voor het scheiden van de grove huishoudelijke afvalstromen.

Aangezien we verwachten dat de inwoners voortaan zoveel mogelijk hun bioafval uit de keuken in de gft-container doen is de hygiëne gedurende de warmste maanden een aandachtspunt. Om mogelijke overlast tot een minimum te beperken, verhogen we de inzamelfrequentie van de gft-container in de periode juni - juli - augustus naar eenmaal per week.

De maatregelen uit fase 1 sluiten volledig aan op het vervolg in fase 2. Er hoeven geen desinvesteringen gemaakt te worden, en waar mogelijk wordt al geanticipeerd op de voorwaarden voor de invoering van een tariefprikkel op restafval.

3. Door de proeven te continueren tot de implementatie van fase 1 voorkomen we onnodige inefficiënte en zeer tijdelijke veranderingen. Ook communicatief is dat logischer.

4. Vooruitlopend op de invoering van tariefdifferentiatie op hoeveelheid aangeboden restafval, stellen wij voor om vanaf 2022 verschillende afvalstoffenheffing-tarieven te hanteren voor éénpersoons en meerpersoons huishoudens. Aangezien de gezinsgrootte geen directe relatie heeft met de aangeboden hoeveelheid afval beperken we het verschil tussen de tarieven tot 5% (circa € 15).

5. In 2020 wordt de nota Lokale Heffingen geactualiseerd. Wij stellen voor het in de startnotitie grondstoffenbeleid vastgestelde uitgangspunt 'de vervuiler betaalt' in relatie tot het kwijscheldingsbeleid rond afvalstoffenheffing hierbij te betrekken.

6. Het proces voor implementatie van het "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" en de bijbehorende fasering is gebaseerd op een zo goed mogelijke route naar vermindering van de hoeveelheid restafval met een realistisch tijdsplan. Om een sterke vermindering van de hoeveelheid restafval te realiseren, betekent voor veel inwoners aanpassing van bestaand gedrag. Mede op basis van ervaringen in andere gemeenten kan dat het beste gefaseerd. Door nu een eerste stap te maken met de vermindering van de hoeveelheid restafval, is de overgang naar een tariefprikkel veel gemakkelijker.

7. Indien geen tarief voor ophalen van grofvuil wordt ingevoerd (beslispunten 2.5 en 2.6), ontstaat er een tekort waarvoor geen dekking is. Om dit tekort niet ten laste te laten komen van de algemene middelen, is een extra verhoging van de afvalstoffenheffing nodig. Verhoging van het reinigingsrecht is niet van toepassing, aangezien bedrijven geen grofvuil afspraken mogen maken.

8. Indien de inzamelfrequentie voor restafval (beslispunt 2.3) niet wordt verlaagd, ontstaat er een tekort waarvoor geen dekking is. Om dit tekort niet ten laste te laten komen van de algemene middelen, is een extra verhoging van de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht nodig. Indien van toepassing, tellen de extra verhogingen van de afvalstoffenheffing bij beslispunt 7 en 8 op tot 6,6%.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

De verwachte financiële effecten en besparingen heeft HVC berekend op basis van de uitkomsten van proeven in de gemeente Dordrecht en op basis van de ervaringen van andere gemeenten in Nederland. De baten zijn grotendeels gebaseerd op het veranderde gedrag van de inwoners. Met andere woorden; de baten zijn deels afhankelijk van de verandering in het afvalscheidingsgedrag van de inwoners. De effecten van de maatregelen zijn nooit 100% nauwkeurig te ramen, maar worden gezien de ruime ervaringen met deze maatregelen in Nederland wel realistisch en haalbaar geacht.

Voor 2021 spelen een aantal financiële onzekerheden die effect hebben op het financiële resultaat. Aan het plan zijn invoeringskosten verbonden, daarnaast kunnen mogelijk niet alle maatregelen per 1 januari 2021 geïmplementeerd worden. Deze onzekerheden zijn niet in de financiële paragraaf (bij Hoe wordt dit betaald?) verwerkt, maar kunnen naar verwachting binnen de reserve afval worden opgevangen.

Daarnaast brengt de corona pandemie een financieel risico met zich mee als gevolg van meer huishoudelijk afval, wat leidt tot (tijdelijk) hogere verwerkingskosten en hogere kosten milieustraat. Deze kosten zijn in 2020 vergoed door het rijk, of dat ook in 2021 zal gebeuren is niet te zeggen. Mocht dit tot een financieel nadeel leiden dan is de reserve afval mogelijk niet toereikend en zullen tegenvallers ten laste komen van de Algemene Reserve. Binnen het weerstandsvermogen is een aparte risicoreservering opgenomen voor financieel nadelige effecten gerelateerd aan Corona.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Wij hebben de volgende participatieprocessen en meepraat sessies georganiseerd bij de totstandkoming van het grondstoffenplan:

- Inzamelproeven samen met de inwoners, allen voorzien van inloopavonden. Een aantal van de proeven zijn in overleg met de inwoners aangepast.
- Huis aan huis gesprekken met afvalcoaches voor inwoners die een probleem hadden.
- Enquêtes over de inzameling in gebieden waar proeven gehouden werden.
- Sessies met interne collegae over de uitgangspunten van het plan en het verzoek om de input te leveren voor hun eigen werkveld.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen startnotitie en beschikbaar stellen van krediet inzake Grondstoffenbeleid gemeente Dordrecht 2020-2030 - Raadsvoorstel;
Raadsinformatiebrief over tussenevaluatie Afval Pilots gemeente Dordrecht - Raadsinformatiebrief;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

In het kader van het nieuwe afvalbeleid / grondstoffenplan zijn de volgende stukken aan de raad gestuurd (van nieuw naar oud):

[2510791 - Raadsinformatiebrief over tussenevaluatie Afval Pilots gemeente Dordrecht](#)

(raadsinformatiebrief, adviescommissie 21-01-2020)

[2063901 - Instemmen met proeven Grondstoffenbeleidsplan 2016-2020 Gemeente Dordrecht](#)

(raadsvoorstel, adviescommissie 17-01-2018; raad 20-02-2018; besloten)

[1925727 - Beantwoording door het college van de brief over afvalscheiding](#)

(Grondstoffenbeleidsplan) (raadsinformatiebrief, adviescommissie 18-04-2017)

[1845576 - Vaststellen Grondstoffenbeleidsplan 2016-2020 Gemeente Dordrecht](#) (raadsvoorstel, adviescommissie 14-03-2017)

[1577495 - Instemmen met voorstel scenario's en Startnotitie Grondstoffenbeleid gemeente](#)

[Dordrecht 2016-2025](#) (raadsvoorstel, adviescommissie 19-01-2016; raad 16-02-2016; besloten)

Hoe wordt dit betaald?

De besparing op inzamelkosten en verwerkingskosten door verlaging van de inzamelrequentie voor restafval bij de laagbouw, plus de baten van grofvuil ophalen tegen betaling, zijn ruim voldoende om de kosten van de service maatregelen te dekken. Het resterende saldo wordt ingezet om een deel van de taakstelling op afval in te vullen. De eenmalige implementatiekosten van de maatregelen, geraamd op € 165.000,-, komen ten laste van de reserve Afval via de afval-exploitatie.

Onderstaande tabel toont de dekking van de taakstelling van € 760.000,-, inclusief de voorgestelde dekking via de begroting 2021.

Bedrag	Maatregel
€ 760.000	Taakstelling op afval
<u>€ 280.000</u>	AF: verhogen tarief met € 6 (zie begroting 2021)
€ 480.000	Subtotaal restant taakstelling
€ 280.000	AF: lagere service restafval, hogere service PBD
€ 90.000	BIJ: wekelijkse zomerinzameling bioafval
<u>€ 200.000</u>	AF: ophalen grof vuil tegen betaling
€ 90.000	Restant taakstelling, ten laste van de Reserve Afval

Indien u niet instemt met de besparende maatregelen, vervalt een deel van de dekking van de taakstelling en van de kosten van de overige maatregelen. De daaruit voortvloeiende taakstelling wordt dan als volgt gedekt:

- extra verhoging van de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht met 5,1% ten opzichte van 2020 als de inzamelrequentie voor restafval niet wordt verlaagd.
- extra verhoging van de afvalstoffenheffing met 1,5% ten opzichte van 2020 als geen tarief voor ophalen van grofvuil wordt ingevoerd.
- extra verhoging van de afvalstoffenheffing met 6,6% en het reinigingsrecht met 5,1% ten opzichte van 2020 als zowel de inzamelrequentie voor restafval niet wordt verlaagd als geen tarief voor ophalen van grofvuil wordt ingevoerd.

Risico: als de reserve Afval in enig jaar ontoereikend is voor het compenseren van niet-begrote meerkosten c.q. minder opbrengsten, dan brengen we die afwijkingen t.o.v. de begroting ten laste van de Algemene Reserve.

De financiële effecten van de besluitvorming over het grondstoffenplan worden verwerkt in de begroting 2021 via de 1^e verzamelwijziging 2021.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Na het raadsbesluit starten we samen met HVC een spoedige maar zorgvuldige voorbereiding en implementatie van de maatregelen voor 2021.

Waar nodig worden aanpassingen in de Afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit voorgesteld.

De in de fasering opgenomen vervolgmaatregelen worden doorgevoerd op basis van aanvullende besluiten.

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 10 november 2020 inzake Vaststellen Grondstoffenbeleid gemeente Dordrecht 2021-2030;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;
gelet op de Wet Milieubeheer;

b e s l u i t :

de beleidsnotitie "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" vast te stellen, inclusief de daarin opgenomen uitgangspunten:

1. verbeteren van de service op herbruikbare afvalstoffen (grondstoffen);
2. versoberen van de dienstverlening op restafval;
3. invoeren van maatwerk voor doelgroepen (ouderen, beperkte mobiliteit, etc.);
4. waar mogelijk keuzevrijheden voor inwoners;
5. invoeren van tariefdifferentiatie en -prikkels;

de volgende servicemaatregelen uit fase 1 vanaf dan wel in de loop van 2021 te treffen:

1. het verhogen van de inzamelfrequentie voor PBD naar iedere week voor 40.000 aansluitingen;
2. het uitdelen van een minicontainer voor PBD die elke twee weken wordt geleegd voor 11.000 aansluitingen;
3. het verlagen van de inzamelfrequentie voor restafval naar eens in de vier weken;
4. het verhogen van de inzamelfrequentie van bioafval (GFT) naar eenmaal per week in de warmste periode vanaf juni tot en met augustus;
5. het invoeren van een tarief voor het laten ophalen van grof restafval;
6. het tarief voor het ophalen van grof vuil vanaf 2021 vast te stellen op € 20,- inclusief btw per afspraak;

de lopende inzamelproeven tot de implementatie van de voornoemde servicemaatregelen te continueren;

de volgende financiële maatregel met ingang van 2022 te treffen, tot het moment waarop diftar wordt ingevoerd:

1. differentiëren van het afvalstoffenheffing tarief voor éénpersoons en meerpersoons huishoudens;
2. het tarief voor éénpersoons huishoudens 5% lager stellen dan het tarief voor meerpersoons huishoudens;

het in de startnotitie grondstoffenbeleid vastgestelde uitgangspunt 'de vervuiler betaalt' te betrekken bij de discussie in 2021 over het lokale lastenbeleid;

het voorgestelde proces voor implementatie van het "Grondstoffenplan Dordrecht 2021-2030" en de bijbehorende fasering vast te stellen:

1. fase 1: 2021-2025: Invoeren van serviceprikkels om het aanbieden van restafval te verminderen en het aanbieden van gescheiden herbruikbare grondstoffen te verbeteren;
2. evaluatie 2023: Evaluatie van de resultaten van de maatregelen van fase 1 op het gebied van de doelstellingen, alsmede de ontwikkeling van de afvalstoffenheffing;
3. fase 2 2023-2024: Opstellen en ter goedkeuring aanbieden van het implementatieplan voor de invoering van een tariefprikkel op restafval;
4. voorbereidings- en testfase: 2024-2025: Technische implementatie van de tariefprikkel en uitvoering testen samen met de inwoners van Dordrecht;
5. fase 2: 2026: Invoering van een tariefprikkel op restafval;

indien niet wordt ingestemd met beslispunten 2.5 en 2.6, dus geen tarief voor ophalen van grofvuil wordt ingevoerd, de tarieven voor de afvalstoffenheffing extra te verhogen met 1,5 % vanaf 2021, en overeenkomstig de Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2021, eerste wijziging vast te stellen;

indien niet wordt ingestemd met beslispunt 2.3, dus de inzamelfrequentie voor restafval niet wordt verlaagd, de tarieven voor de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht extra te verhogen met 5,1% vanaf 2021, en overeenkomstig de Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2021, eerste wijziging en de Verordening op de heffing en invordering van reinigingsrecht 2021, eerste wijziging vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van